

Lucio Urtubia

"Em semblaria bé que segrestessin un ric per repartir la seva fortuna entre els pobres"

Anarquista, atracador, falsificador i paleta

Tot i l'edat, la memòria d'en Lucio continua clara i escoltar-lo és com llegir un llibre d'aventures. Considerat un "Robbin Hood", Lucio va posar al servei del moviment llibertari les seves habilitats com a falsificador fins a fer trontollar el banc més potent del món

JORDI MOLINA jmolina@canvi16.info

Avostè se'l coneix per la seva implicació amb l'anarquisme i, sobretot, per la seva faceta de falsificador. Però sempre s'ha definit com a paleta...

Tot el que he anat aconseguint ha estat gràcies al meu treball com a paleta. La meua activitat com a llibertari començava després de la feina, i era gràcies a la feina que vaig poder aixecar impremtes on falsificar tota mena de documents per ajudar les causes que sempre he considerat justes.

El 1954 va haver de fugir d'Espanya per delictes de contraban. Quin món es va trobar després de superar la frontera?

Arribar a França ja era un gran avenç. Hi havia més feina i es cobrava deu vegades més que a

la grisa Espanya franquista. Recordo que el primer que em va sorprendre va ser la netedat, l'absència de misèria. Avui les coses han canviat radicalment. És més, fixa't si està malament França que les diferències que

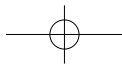
hi havia entre ambdós països en els anys 50 i 60 existeixen avui, però invertides. Aquí es viatja i es menja millor que a França.

Al cap de poc viure a París li van encomanar refugiar el maqui Quico Sabaté, un dels bandits més perseguits pel règim franquista. Per què a vostè?

Jo era jove. Em definia com a comunista, però amb prou feines era capaç de diferenciar teòricament les ideologies. Una vegada, comentant les meves idees als companys em van dir: "Com has de ser comunista! Tu ets anarquista!" I sí, creia cegament en els valors llibertaris. La meua energia no va passar inadvertida a les Joventuts Llibertàries de la Fédération Anarchiste. L'anarquista Germinal García em va demanar que amagués tres revolucionaris espanyols. Un d'ells va resultar ser el mític Quico Sabaté, que ja era conegut i admirat per tots nosaltres.

JUAN HERRERA

JOAN HERRERA

Atracàvem perquè no teníem cap altra opció. No m'agradava intimidar els treballadors, que eren uns assalariats dels veraders lladres: els banquers.

Sempre he dit que Quico era el meu Déu.

I va seguir els seus passos...

Atracàvem perquè no teníem cap altra opció. No m'agradava haver d'intimidat els treballadors, que no eren més que uns assalariats dels veraders lladres: els banquers. Però no érem delinqüents, treballàvem per l'anarquia i per l'autogestió. Els

beneficis els repartíem en causes que creïem justes, com els moviments guerrillers llatinoamericans o els refugiats espanyols. El robatori per a nosaltres era un acte revolucionari.

El Maig del 68 és doblement feliç per a vostè. Com el recorda?

El Maig del 68 va ser una explosió extraordinària de llibertat. A la Sorbona vaig aprendre

el que significava realment l'autogestió. A més, allà vaig conèixer la meua dona.

El seu documental *Lucio* explica que va enamorar una jove de família burgesa...

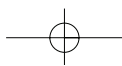
Burgesa, tampoc. La meua dona era una jove universitària amb les idees molt clares, i es va fixar en mi. El seu pare era el propietari d'una fàbrica i al cap de poc de sortir junts, li va demanar que posés la fàbrica en autogestió...

Parlem de Cuba. Què significava llavors per als anarquistes?

La revolució cubana va despertar molta esperança entre nosaltres. En aquell temps, el món sortia de l'estalinisme i es deia que la revolució no seria comunista, sinó anarquista. A més, a la Sierra Maestra tenien la bandera vermella i negra, la nostra bandera llibertària. Els revolucionaris cubans s'assemblaven als espanyols. Eren, majoritàriament, camperols i gent analfabeta, llevat d'algun pensador com Matos o el mateix Che.

Un personatge històric que vostè va conèixer...

La meua fascinació per aquella revolució va portar el meu amic Antonio López Campillo, un altre gran pensador llibertari, a presentar-me l'ambaixadora de Cuba, una dona amb base universitària, però molt propera i preocupada per les classes més humils. Li vaig dir que teníem la possibilitat d'arruïnar els Estats Units, la qual cosa, vaig pensar, li deuria semblar innocent. Ella parava molta atenció a les meves paraules. Quan li vaig ensenyar dos passaports falsos que semblaven totalment legals es va entusiasmar. Li vaig explicar la meua intenció de fabricar tones de dòlars des del Govern

entrevista

cubà per intentar perjudicar l'economia americana. Em va dir que havia d'explicar-li el meu pla al Che.

Com va anar aquesta trobada?

Malament. El Che d'aquell moment ja no era aquell revolucionari. Em va dir que no li faríem cap mal a l'economia nord-americana, que l'únic que faríem seria reforçar-la.

El va decebre?

Sí. Em va caure molt malament. No vaig veure l'interès ni l'escalfor d'altres llocs amb gent de càrrecs tan importants com el seu. Crec que el Che, comparat amb els anarquistes espanyols i catalans, va ser un nen. La revolució en què havíem cregut poc tenia a veure amb l'autogestió o l'anarquia. Tot el que s'ha fet a Cuba des de llavors ha estat una gran decepció per a mi.

I Fidel?

És l'home més intel·ligent que la terra ha parit i, potser, també el més pervers. Mai no ha guanyat res, però sempre ha sortit victoriós de tot el que ha fet. La nostra lluita per la llibertat no té res a veure amb el desastre que hi ha avui a Cuba.

A vostè se'l coneix, sobretot, per la seves activitats com a falsificador. Si el Che hagués sabut que el 1980 gairebé portaria a la fallida el banc més important del món, potser s'ho hauria pensat dues vegades....

Van ser casos diferents. L'anarquia i les arts gràfiques sempre han anat de la mà. Vaig crear diverses impremtes al meu barri de París i les usàvem per fer tríptics, pamflets, propaganda, diaris... A les nits hi entràvem d'amagat. Jo tenia moltes amistats i vaig aconseguir organitzar els companys per usar les mà-

quines amb plantilles molt precises per falsejar documentació. Hi havia gent experta en l'art de falsificar, però jo mai no vaig entendre un pebrot de tot això! La meva funció era la d'entrar a les impremtes, organitzar el grup i, sobretot, netejar els rodets per no deixar rastre.

JOAN HERRERA

“El Che em va caure malament. Penso que comparat amb els anarquistes espanyols i catalans, ell va ser un nen

Fins que va decidir intentar estafar el First National Bank, avui conegut com a CityBank, amb xecs de viatge falsos...

Vaig comprar a Brussel·les

30.000 francs en *travellers* xecs amb documentació falsa. Després vaig comprar el paper per a les falsificacions. Va costar imitar-los. És molt difícil arribar a la perfecció! Jo hi donava el vist-i-plau, però no els fabricava perquè en no sé, d'impremta.

Com aconseguien introduir els xecs?

Èrem un munt d'equips dedicats a col·locar els *travellers* xecs. Primer entrava jo, i si tot sortia bé deia als altres: “La sala de bany és perfecta”. Era la nostra clau. Els banquers, abans de pagar, miraven en una llista per veure si la numeració figurava entre els robats o extraviats. En veure que no, pagaven sense problemes. Era impossible que fossin en la llista perquè tenien la numeració dels que vaig comprar a Brussel·les...

8.000 fulls de 25 xecs de 100 dòlars cadascun. El principal banc del món va patir una caiguda en borsa espectacular, fregant la fallida. Li n'hauria pogut caure una de bona...

Es tractava d'una falsificació d'excel·lent qualitat i per això molt perillosa. I al final ens van agafar. Però només vaig haver de complir sis mesos de presó gràcies a un acord extrajudicial amb el City Bank, al qual vaig lliurar les planxes d'impressió a canvi de retirar els càrrecs contra mi. Sempre els va sorprendre que no fos jo el beneficiari dels diners, sinó *montoneros*, *tupamaros* i altres revolucionaris. Les causes justes que sempre anomeno.

Parlem de Cambio16, una de les publicacions del nostre grup. Vostè va tenir problemes judicials amb el periodista Javier Domingo.

A París hi havia un grup d'in-

tel·lectuals espanyols. Vivien a París exiliats i eren llibertaris i, entre ells, hi havia Javier Domingo. Un dia, al vostre diari, Cambio16, es va publicar l'article "Pentàgon terrorista al servei de Moscou", on Domingo m'acusava d'estar finançat per la KGB, per l'estalinisme! Aquest senyor em va denunciar a la policia per tràfic d'armes, una cosa totalment falsa que em va enfadar profundament. Li vaig fer un procés, reclamant-li 14 o 16 milions de pessetes que, si els guanyava, serien distribuïts entre els presos.

Com va acabar el cas?

La justícia se'n va rentar les mans.

Com valora avui la lluita armada en causes com, per exemple, la del poble basc?

No estic en contra de la independència de ningú ni de res. De fet, crec profundament en la independència dels homes. Si els estats fossin tots més petits, no viuríem tan ofegats pel potencial dels Estats Units o Rússia. Però una cosa és estar a favor de la independència i, una altra diferent, de la violència. Jo no defenso cap violència.

Tanmateix, de jove era un atracador i fins i tot havia d'utilitzar una metralladora...

Fa poc em van preguntar per unes declaracions que vaig fer sobre el segrest i els vaig dir el mateix que et dic a tu avui. Si segresten a un tipus que té milions i li fan escopir la seva riquesa per repartir-la entre els pobres, per fer cases, escoles o ajudar els més necessitats, jo no m'hi puc oposar. És el Govern qui no s'encarrega de repartir la riquesa. Les armes eren principalment per intimidar, mai he mort a ningú.

Alguna vegada ha acudit a les urnes?

No, mai... No crec en els polítics. Quan el millor dels homes arriba al poder es fa corrupte.

Parlem de qüestions del dia a dia. Com veu algú que va emigrar i l'immigració d'avui?

Són els pobres els que generen riquesa. A la nostra terra hi ha racisme i la gent ha oblidat que, no fa tant de temps, a Espanya érem uns morts de gana. Hem d'aprendre a viure, si ho aconseguim, entindrem el valor de compartir.

Com és la seva vida avui? A què es dedica?

Doncs imagina't... ara sóc un avi i estic al servei de qui em necessita. He passat de ser perseguit, acusat i calumniat a ser convidat per fer xerrades. Em criden per anar a la Sorbona, a les universitats... Per a mi això és un orgull. Per valorar allò positiu cal haver passat per el que és negatiu. Ara, tampoc he estat cap àngel.

Sovint explica que la seva fortuna més gran va ser la de néixer pobre...

I és així mateix. No vaig haver de fer cap esforç per perdre el respecte a l'ordre establert. Aquesta ha estat la meva gran riquesa. ■

Sempre he dit que la meva gran fortuna ha estat néixer pobre. No vaig haver d'esforçar-me per perdre el respecte a l'ordre establert, ha estat la meva riquesa

JOAN HERRERA